

Dubravka Ugrešić: *Baba Jaga je snijela jaje*

Osnovna tema, osnovna poveznica koja se proteže kroz roman *Baba Jaga je snijela jaje* jest starost, starenje, „propadanje“; žensk starost i žensko starenje. A da stvar ne bi bila tako bolna (ili možda baš radi toga – da bi bila još bolnija), roman je veoma duhovit, nabijen je snažnom parodijom i ironijom, čime se autorica ujedno bori i protiv patetike koja neizbježno *izbija* kada su posrijedi navedene teme.

Knjiga je sastavljena od tri prozne cjeline, naoko zasebne i različite, no koje ipak čine jednu zaokruženu i povezanu cjelinu kroz koju se proteže fenomen starosti, kao i nemogućnost borbe protiv nje - svaka je borba unaprijed osuđena na poraz. Svako je poglavlje predstavljeno i naglašeno slikovitom formulom, jezičnim *sklopom* koji nas uvodi u tekst i motive predstojeće nam priče.

Prvi dio pisan je u prvom licu, čitamo ga u autobiografskom ključu; pripovjedač je književnica koja opisuje svoj odnos s osamdesetogodišnjom majkom, koju viđa povremeno i između kojih se vodi tihi rat uzrokovan nerazumijevanjem, gledanjem u prošlost, *sukobom generacija*. Veliku ulogu u cijelom tom odnosu ima i majčina senilnost, što je naznačeno znakovitom uvodnom formulom „ Pođi tamo – ne znam kamo, donesi to – ne znam što“.

Drugi dio (predstavljen formulom „Pitaj, samo znaj, svako pitanje ne vodi dobru“) donosi komične nezgode (i zgode) triju starica u češkim toplicama - raju za pomlađivanje. Poglavlje je prepuno nadrealnih situacija i neočekivanih obrata u kojima je prisutna ogromna količina parodije i ironije, i humora dakako.

Treći dio („Što više znaš, brže stariš“) donosi (*znanstveni*) tekst naslovljen „Baba Jaga za početnike“, koji je napisala stručnjakinja za slavenski folklor Aba Bagay (premetaljka je jasna). Tim nam tekstom njegova autorica pokušava ukazati na niz tema, motiva, elemenata koji su suptilno utkani u sam roman a koji su povezani sa slavenskom mitologijom, ritualima i naslovnim likom.

U svim se ženskim likovima ovoga romana prepoznaje Baba Jaga (Baba Roga) – starica, izopćena iz društva koje naglašava ljepotu i njenu neprolaznost. Nije ni čudo što su u takvoj klimi sve Babe Jage postale nepoželjne i nepoćudne, određene za zaborav.